

Razpis tekmovanja iz znanja slovenščine Slovenščina ima dolg jezik: Književnost na filmu 14

Zveza slovenskih slavističnih društev, sekcija Znanost mladini, bo v šolskem letu 2026/2027 organizirala 14. državno tekmovanje iz znanja slovenščine Slovenščina ima dolg jezik za osnovne in srednje šole. Tema tekmovanja ostaja enaka kot v prejšnjih letih – književnost na filmu. Učenci in dijaki se bodo preizkusili v izdelavi kratkega filma po literarni predlogi. Literarno predlogo si bodo tekmovalne skupine izbrale same izmed književnih del, ki so primerna za posamezno kategorijo tekmovanja.

Tekmovanje bo potekalo v skladu s **Pravilnikom o tekmovanju osnovnošolcev in srednješolcev v znanju slovenščine Slovenščina ima dolg jezik** (v nadaljevanju **Pravilnik tekmovanja**), objavljenim na spletnih straneh Zveze slovenskih slavističnih društev, ki je organizator tekmovanja. Na spletnih straneh tekmovanja si lahko ogledate tudi rezultate preteklih tekmovanj in [najkakovostnejše filme](#), ki so prejeli najvišja priznanja.

1 Cilji tekmovanja

Glavni cilj tekmovanja je spodbuditi delo učencev in dijakov s književnimi besedili: spoznavanje s sporočilnostjo in sestavinami književnih del, z možnostmi njihovega poustvarjanja in s prenosom književnega dela v filmski jezik. Drugi cilji tekmovanja so: spodbujanje ustvarjalne rabe slovenščine, izboljšanje ravni bralne pismenosti, spoznavanje in raba sodobnih medijev, razvijanje digitalne pismenosti in veščin, usvajanje filmskega jezika ter skupinsko delo učencev in dijakov.

2 Ravni in tekmovalne kategorije

Tekmovanje bo potekalo na **šolski, regijski in državni ravni**.

Organizatorice tekmovanja na šolski ravni so šole, na regijski ravni pokrajinska društva Zveze slovenskih slavističnih društev in na državni ravni Zveza slovenskih slavističnih društev (v nadaljevanju ZSSD).

Tekmovalne kategorije:

1. 6. in 7. razred osnovne šole;
2. 8. in 9. razred osnovne šole;
3. 7., 8. in 9. razred osnovne šole s prilagojenim programom;
4. 1. in 2. letnik gimnazije;
5. 3. in 4. letnik gimnazije;
6. strokovna šola;
7. poklicna šola.

Če se v okviru določene tekmovalne kategorije na tekmovanje na državni ravni uvrstijo manj kot tri tekmovalne naloge, jih ocenjevalna komisija oceni v okviru najbližje tekmovalne kategorije za osnovno oziroma za srednjo šolo.

3 Tekmovalne skupine

Sestavlja jih od **3 do 5 učencev oz. dijakov** (lahko so heterogene skupine v okviru iste tekmovalne kategorije) za posamezno tekmovalno kategorijo. **Tekmovalno skupino sestavljajo avtorji: scenaristi, režiserji, montažerji.** Ostali učenci ali dijaki lahko sodelujejo kot dodatna tehnična ali igralska ekipa. Igralci so lahko tudi drugi. Tekmovalno skupino usmerja učitelj slovenščine – mentor, sodeluje lahko tudi somentor – učitelj slovenščine ali drugega predmetnega področja.

4 Prijava mentorjev in somentorjev na tekmovanje

Na tekmovanje se najprej prijavita mentor in somentor, če tudi sodeluje. Prijave na tekmovanje potekajo od objave razpisa **20. junija do 9. oktobra 2026.** [Prijavnica](#) je objavljena na [spletni strani tekmovanja](#), mentorji in somentorji se prijavijo prek spleta, na svoj e-naslov prejmejo potrditev.

5 Prijavnina na tekmovanje

Prijavnina znaša 40 evrov za mentorje in somentorje, ki so člani ZSSD, ter 50 evrov za nečlane. Tekmovalci prijavnine ne plačajo. Računi bodo na šole poslani po prejetih prijavah.

6 Izobraževanje za učitelje mentorje in somentorje

Za učitelje mentorje in somentorje tekmovanja bomo v okviru ZSSD in Društva slovenskih režiserjev in režiserk organizirali posebno izobraževanje, celodnevni seminar, ki bo potekal v **torek, 6. oktobra 2026**, v Ljubljani, v Mhotelu. V okviru predavanj in delavnic 10-urnega programa bodo udeleženci pridobili ustrezne informacije o poteku in vsebini tekmovanja, izbiri literarnega besedila, pripravi scenarija in pisne predstavitev ter kratkega filma, čas bo tudi za razpravo. Program si lahko ogledate [tukaj](#). Udeleženci seminarja bodo prejeli potrdilo ZSSD o udeležbi, ki se upošteva pri napredovanju. Prijave na seminar potekajo prek sistema KATIS na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in mladino ali preko [prijavnice za mentorja oz. somentorja](#) tekmovanja. Kotizacija preko sistema Katis je sofinancirana in znaša 17,68 evrov, s prijavo neposredno pri organizatorju tekmovanja pa je kotizacija 40 evrov.

7 Prijava tekmovalnih skupin na tekmovanje in oddaja tekmovalnih nalog

Tekmovalne skupine za udeležbo na tekmovanju:

1. izpolnijo [Prijavnico tekmovalne skupine](#) na spletni strani organizatorja tekmovanja ZSSD do **28. 1. 2027**. Po uspešni prijavi na e-naslov prejmejo najprej **potrditev** in nato **izpis Prijavnice**. Izpis Prijavnice uporabijo za prijavo na šolsko tekmovanje in hranijo na šoli **do konca tekmovanja**.

2. **organizatorju tekmovanja na šoli do 28. januarja 2027 prek e-pošte pošljejo:**

- **izpis Prijavnice tekmovalne skupine**, ki ga prejmejo ob prijavi tekmovalne skupine;
- **povezavo** na posneti kratki film;
- **pisno predstavitev** tekmovalne naloge (pribl. 600 besed);
- **literarno predlogo z bibliografskimi podatki**;

- izpolnjena in podpisana [Soglasja staršev oz. skrbnikov](#) tekmovalcev za obdelavo podatkov in javno objavo rezultatov.

8 Navodila za pripravo in oddajo tekmovalnih nalog

Tekmovalne skupine za literarno predlogo izberejo krajše, zaokroženo besedilo, ki je primerno za posamezno tekmovalno kategorijo. Pri prenosu literarne predloge na film morajo upoštevati ključne elemente in sporočilnost književnega dela. Priprava scenarija je pripomoček za izvedbo filma; scenarija ni potrebno oddati.

1. Pisna predstavitev tekmovalne naloge:

- dolžina ok. 600 besed;
- vsebina:
 1. povzetek literarne predloge;
 2. obrazložitev izbora literarne predloge;
 3. predstavitev prenosa literarne predloge na film;
 4. opis enega do treh glavnih likov.

2. Film:

- povezava na film (dostop ne sme biti javen);
- dolžina filma od 2 do 8 minut;
- uvodni napis mora poleg naslova filma vsebovati tudi naslov literarne predloge;
- avtorji filma (scenaristi, režiserji in montažerji) morajo biti navedeni v uvodnih ali zaključnih napisih.

Avtorske pravice za literarno predlogo, glasbo itn. morajo biti urejene, tj. potrebno je pridobiti soglasje avtorja za uporabo besedila in glasbe, in to navesti v zaključnih napisih v filmu. Prav tako naj bo navedena tudi morebitna uporaba orodij umetne inteligence.

Uporabljene vire je potrebno citirati.

Tekmovalni filmi ne smejo biti javno objavljeni pred razglasitvijo končnih rezultatov na državni ravni.

Učenci oziroma dijaki morajo tekmovalne naloge, tj. film in pisno predstavitev, v celoti pripraviti sami, tudi snemanje in montažo, brez profesionalnih sodelavcev (izjava na prijavnici). Uporaba orodij umetne inteligence naj bo omejena. Mentor in somentor, če sodeluje, jih usmerjata, jim svetujeta; priporočamo tudi organizacijo izobraževalnih delavnic pred pripravo in snemanjem filma ipd.

Priporočena literatura in viri:

- RTV SLO 1: Kdo se boji slovenščine? Oddaja o pripravi filma za tekmovanje Književnost na filmu. [Dijaški film, 1. del: Ustvarjanje \(10. 2. 2025\)](#); [Dijaški film, 2. del: Predstavitev \(22. 2. 2025\)](#). Scenarij in režija: Maja Pavlin.

- Jean-Claude Carrière, Pascal Bonitzer, 2000: Scenaristova vadnica. Ljubljana: Cankarjeva založba.
- Louis Giannetti, 2008: Razumeti film. Ljubljana: UMco, Slovenska kinoteka.
- Elliot Grove, 2010: 130 projektov za uvod v snemanje filmov. Ljubljana: UMco, Slovenska kinoteka.
- Robert McKee, 2008: Zgodba: substanca, struktura, stil, načela scenarističnega pisanja. Ljubljana: UMco.
- Stojan Pelko, 2005: Filmski pojmovnik za mlade. Založba Aristej. Zbirka Pojmovniki, 4. knjiga.
- Pogledj si z novimi očmi!, 2006: Vodnik za poučevanje tri- do enajstletnih otrok o filmu in televiziji, namenjen vzgojiteljem, učiteljem in staršem. Ljubljana: UMco, Slovenska kinoteka.
- Pogledj si z novimi očmi! 2, 2006: Vodnik za poučevanje najstnikov o filmu in televiziji, namenjen učiteljem in staršem. Ljubljana: UMco, Slovenska kinoteka.
- Predavanje Ivana Merljaka: http://videlectures.net/rtk2011_merljak_film/
- Matevž Rudolf, 2013: Ko beseda podoba najde: slovenska literatura in film v teoriji in praksi. Ljubljana: UMco, Slovenska kinoteka.
- Barbara Zorman, 2009: Sence besede: filmske priredbe slovenske literature (1948–1979). Koper: Založba Annales.
- Naj se vidi. Priročnik za dokumentariste. <http://www.filmska-sola.si/snemanje/>. www.luksuz.si.
- Objavljeni nagrajeni filmi s prejšnjih tekmovanj Slovenščina ima dolg jezik, Književnost na filmu.

9 Ocenjevanje tekmovalnih nalog

Tekmovalne naloge bodo ocenjene z opisno oceno.

Splošni kriteriji ocenjevanja na tekmovanju so:

- kakovost;
- vloženi trud;
- metode dela;
- raziskovalni pristop.

Posebni kriteriji ocenjevanja so:

- vsebinska in jezikovna kakovost pisne predstavitve;
- poustvarjalnost: prenos literarne predloge na film, upoštevanje ključnih elementov in sporočilnosti literarne predloge;
- izvirnost pristopa in celovitost filma;
- filmski jezik: režija, montaža, kamera, scenografija, zvok, dialog, igra;
- etika.

10 Potek tekmovanja

Šolsko tekmovanje

Tekmovalne skupine:

1. izpolnijo [Prijavnico tekmovalne skupine](#) na spletni strani organizatorja tekmovanja ZSSD do **28. januarja 2027**. Po uspešni prijavi na e-naslov prejmejo **potrditev** in nato še **izpis Prijavnice**. Izpis Prijavnice hranijo na šoli do konca tekmovanja.

2. organizatorju tekmovanja na šoli **do 28. januarja 2027 prek e-pošte** pošljejo:

- izpis Prijavnice tekmovalne skupine, ki ga prejmejo ob prijavi tekmovalne skupine;
- povezavo na posneti kratki film;
- pisno predstavitev tekmovalne naloge (pribl. 600 besed);
- literarno predlogo z bibliografskimi podatki;
- izpolnjena in podpisana [Soglasja staršev oz. skrbnikov](#) tekmovalcev za obdelavo podatkov in javno objavo rezultatov.

Tekmovanje na šolah bo izvedeno **med 1. in 5. februarjem 2027**. Šole objavijo rezultate na spletni strani šol **9. februarja 2026** (neuradne) in **15. februarja 2027** (uradne).

Prijavnice in tekmovalne naloge sprejemajo šolske tekmovalne komisije v skladu z navodili državne komisije in v skladu s Pravilnikom tekmovanja. V šolskih komisijah sodelujejo kot člani dva učitelja in učenec oz. dijak. Šolske komisije ocenijo tekmovalne naloge opisno, in sicer preverijo, ali ustrezajo zahtevam, ki so navedene v 7. in 8. točki Razpisa. **Tekmovalne naloge, ki zadostijo kriterijem iz 7. in 8. točke Razpisa, so nagrajene z bronastim priznanjem.**

Podatke, katere tekmovalne skupine prejmejo bronasta priznanja, sporočijo šolske komisije organizatorju tekmovanja ZSSD na e-naslov znam.sds@gmail.com.

Šolske komisije med tekmovalnimi nalogami s pomočjo kriterijev iz 9. točke Razpisa komisije izberejo **tri najboljše tekmovalne naloge v posamezni tekmovalni kategoriji za regijsko tekmovanje**. Zapisnik o šolskem tekmovanju shranijo v skladu s Pravilnikom tekmovanja.

Regijsko tekmovanje

Šolske tekmovalne komisije pošljejo prijavnice in tekmovalne naloge (povezavo na posnetek kratkega filma, pisno predstavitev tekmovalne naloge, literarno predlogo z bibliografskimi podatki) z dokumentacijo (soglasje staršev za obdelavo osebnih podatkov in javno objavo) in opisnimi ocenami **največ treh najboljših tekmovalnih nalog iz vsake kategorije pristojnemu pokrajinskemu slavističnemu društvu za regijsko tekmovanje do 24. februarja 2027 prek e-pošte.**

Regijsko tekmovanje bo izvedeno v tednu **od 1. do 5. marca 2027**. **Rezultate regijskega tekmovanja pošljejo pokrajinska društva organizatorju tekmovanja ZSSD po e-pošti na naslov: znam.sds@gmail.com, najkasneje do 12. marca 2027 za javno objavo.** Rezultati bodo objavljeni na spletni strani ZSSD, Sekcije Znanost mladini, **15. marca 2027** (neuradni) in **19. marca 2027** (uradni).

V regijskih ocenjevalnih komisijah sodelujejo trije člani, ki jih imenuje vodstvo pokrajinskega slavističnega društva: dva člana pristojnega pokrajinskega slavističnega društva, tretji član je lahko tudi zunanji. Komisije ocenijo tekmovalne naloge opisno v skladu z navedenimi kriteriji za ocenjevanje iz 9. točke Razpisa ter navodili za pripravo in oddajo tekmovalnih nalog (7. in 8. točka Razpisa).

Med tekmovalnimi nalogami, ki izpolnjujejo kriterije za regijsko tekmovanje, komisije izberejo v skladu z 9. točko Razpisa tri najkakovostnejše tekmovalne naloge v posamezni tekmovalni kategoriji in jih uvrstijo na državno tekmovanje.

Zapisnik o regijskem tekmovanju pošljejo po e-pošti mentorjem na šole (e-naslov je na prijavnici tekmovalne skupine), original pa shranijo v skladu s Pravilnikom tekmovanja.

Državno tekmovanje

Pokrajinska slavistična društva pošljejo na ZSSD po e-pošti, na naslov znam.sds@gmail.com, najkasneje **do 22. marca 2027, do 24. ure**, podpisani zapisnik regijskega tekmovanja z opisnimi ocenami in rezultati ocenjevanja. Na državno tekmovanje uvrstijo do tri najkakovostnejše tekmovalne naloge v vsaki tekmovalni kategoriji, priložijo izpise Prijavnic tekmovalnih skupin.

Državno tekmovanje bo izvedeno v času **od 29. marca do 2. aprila 2027**. Rezultati bodo objavljeni **6. aprila 2027 (neuradni) in 12. aprila 2027 (uradni)** na spletni strani ZSSD. Tekmovalne naloge bo ocenjevala štiričlanska državna ocenjevalna komisija, sestavljena iz članov ZSSD in strokovnjakov s področja literarnega in filmskega ustvarjanja.

11 Zaključek tekmovanja s podelitvijo priznanj in nagrad

Predstavitve najboljših tekmovalnih nalog ter podelitev priznanj in nagrad tekmovanja bo **v petek, 7. maja, 2027 v Kinodvoru.**

Za kakršnekoli dodatne informacije smo vam na voljo na elektronskem naslovu znam.sds@gmail.com.

Veselimo se sodelovanja šol, učiteljev, učencev in dijakov ter pokrajinskih slavističnih društev v okviru štirinajstega tekmovanja in vas lepo pozdravljamo.

Mag. Renata More in dr. Mojca Nidorfer
vodji tekmovanja

Dr. Jožica Jožef Beg,
predsednica Zveze slovenskih slavističnih društev

Ljubljana, 18. junij 2026

Pomembni datumi tekmovanja

- prijava mentorjev in somentorjev na tekmovanje: **od 20. junija do 9. oktobra 2026**
- izobraževanje za mentorje in somentorje tekmovanja: **6. oktober 2026**

- prijava tekmovalnih skupin na tekmovanje pri organizatorju tekmovanja in na šolsko tekmovanje: **do 28. januarja 2027**
- razglasitev uradnih rezultatov šolskega tekmovanja: **15. februar 2027**
- prijava na regijsko tekmovanje: **do 24. februarja 2027**
- razglasitev uradnih rezultatov regijskega tekmovanja: **19. marec 2027**
- prijava na državno tekmovanje: **do 22. marca 2027**
- razglasitev uradnih rezultatov državnega tekmovanja: **12. april 2027**
- podelitev priznanj in nagrad: **7. maj 2027, v Kinodvoru**